

§ 20 om at yde et Statstilskud til de Kommuner, som ville optage en kommunal Mellemskoleundervisning inden for deres Skoles Ramme. Der er jo ingen Tvivl om, at Kjøbenhavn og de fleste Købstæder og adskillige Landkommuners Skole meget godt allerede nu kunde indrette sig foruden som Folkeskole, som en Mellemskole. Naar Lovforslaget fastslaar Tilknnytning allerede ved 11—12 Aars Alderen, saa er det netop, fordi det er det Punkt, hvor man kan knytte Statsmellemskolen til samtlige Folkeskoler i Landet, men der er sikkert allerede nu Skoler, hvor Tilknyningsalderen kan sættes højere op. Vi ønske nu at fremme og begunstige denne Udvikling saaledes, at Folkeskolen helt op til Konfirmationen eller helt op til 15 Aar samler alle Folkets Børn. Det betyder naturligvis ikke, at de alle sammen skulle gaa i samme Klasse, det forekommer mig, som om der i den ærede sidste Talers Ord laa en saadan ubestemt Betragtning, som om man kunde have Skoler, hvor Børnene sad i samme Klasse fra det 7de til det 14de Aar; men det er umuligt, og det er heller ikke demokratisk. Det er ikke demokratisk, at de, der have bedre Evner, ere mere lærvillige og letnemme, skulle blive tilbage, de skulle netop kunne rykke frem, efterhaanden som deres Evner tillade det. Derimod er det rigtigt, at alle de, der have disse Evner, denne Lærenemhed, skulle have Adgang til at komme frem. Derfor er det rigtigt, at hele denne Klassesdeling foregaar inden for den samme Kommuneskole. Hvis man vedtager dette vort Ændringsforslag om Statstilskud til de kommunale Mellemskoler, saa vilde man i høj Grad begunstige en saadan Udvikling. En Række Landsbysogne vilde da uden Vanskelighed kunne indrette sig tillige som en kommunal Mellemskole. Jeg tror i Virkeligheden, at alle Landsbykommuner vilde kunne gøre det lige saavel som Købstadkommunerne og Kjøbenhavns Kommuneskole.

Endvidere ønsker det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) og jeg at styrke Folkeskolen ved at give dens Elever fortrinnsvis Adgang til Statsskolen. Den ærede Ordfører sagde, at dertil kunde han ikke gaa med. Han kunde gaa med til at give Børn af ubemidlede Forældre en saadan fortrinnsvis Adgang, men ikke til at give Eleverne i Folkeskolen denue Adgang, thi, sagde han, han kunde ikke gaa med til et Monopol for Folkeskolen. Men her er ikke Tale om noget som helst Monopol, men

kun om en Begunstigelse, en Præmie, om man vil, til Folkeskolen. Samfundet, Staten, siger: Folkeskolen er min egen Skole, den bekoster jeg, den indretter jeg, som jeg selv vil, det er den, som jeg gør til den efter min Mening bedst mulige Skole, dens Elever tror jeg derfor ere de bedst underviste, og dem giver jeg fortrinnsvis Adgang ogsaa til min højere Skole. Det er en Begunstigelse, der gaar ganske i samme Retning som hele dette Lovforslag. Der er en Gradsforskel, vi gaa et lille Skridt videre, men der er ikke nogen Principforskel, der er ikke Tale om noget Monopol, kun om en Begunstigelse. Nu var det saa morsomt, at den ærede Ordfører, da han anbefalede sit Ændringsforslag om at give Statsskolens Lærere fortrinnsvis Adgang til de højere Lærereboder, brugte som Argument dette, at Staten maatte begunstige sine egne, den havde en særlig Kærlighed til sine egne Lærere, havde mest Tillid til dem, kendte dem bedst, og derfor vilde den begunstige dem. Akkurat det samme Argument bruger jeg, kun siger jeg, at det maa ogsaa gælde Eleverne, hvorfor skal det udelukkende gælde Lærerne? Vi stille Forslag om, at Folkeskolens Elever skulle have fortrinnsvis Adgang til Statens Skoler, derved styrke vi yderligere Folkeskolen, og jeg selv beder ærede Medlemmer om ikke at lade sig afskrække af, at dette skulde være en Monopoltanke, det er det slet ikke. Jeg venter megen Tilslutning til dette Ændringsforslag her i Salen, i hvert Fald ved jeg, at jeg vil faa Tilslutning fra en Side, nemlig fra det ærede Medlem for Verringe (Holm), thi under 1ste Behandling udtalte han en stærk Frygt for, at vi skulde svække Folkeskolen, det var hans Hovedbetragtning, at hele denne Lovgivning vilde undergrave og svække Folkeskolen. Nu stilles der af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds og mig tre—fire Ændringsforslag, som i høj Grad ville fremme og begunstige Folkeskolen, og faa de ikke Tilslutning fra nogen anden Side, maa de sikkert faa det fra det ærede Medlem, hvis ellers hans Frygt paa Folkeskolens Vegne var Hovedmotivet til hans Bekæmpelse af det her foreliggende Lovforslag.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds og jeg stille endvidere Ændringsforslag om at give Folkeskolens Elever, naar de tillige ere Børn af ubemidlede Forældre fortrinnsvis Adgang til Statsskolens Stipendier. Det falder ganske i Traad